

Criteria voor marktwerking begroeide daken

De Raveslootscore is een index voor de bijdrage die een begroeid dak levert aan de ontwikkeling van de markt voor begroeide daken in Nederland. De score is vooral bedoeld als communicatiemiddel tussen vak- en branchegeenoten.

De Raveslootscore is open source. Dat betekent dat vakgenoten de score kunnen gebruiken voor inhoudelijk discussies over begroeide daken, maar ook over de methode zelf kan gediscussieerd worden. Immers, als de markt verandert, moet de Raveslootscore ook kunnen veranderen.

Christoph Maria Ravesloot

De Raveslootscore als naam, is bedacht door de redactie van *Architectuur en Stedenbouw* van Weka uitgeverij. Het zou een index moeten zijn die een bijdrage tot ontwikkeling van een verschijnsel in de architectuur meetbaar zou moeten maken. De Raveslootscore is bedoeld voor begroeide daken in Nederland. De score was gebaseerd op de impact van een bouwproject met dakbegroeiing op de ontwikkeling in Nederland met vijf indicatoren, die beloond werden met punten in afnemende volgorde.

De score heeft als basis gediend bij de jurering van de Green Building Award in september 2012. Albert Jan Kerssen van Bureau Groenadvies Dak&Gevelgroen paste de Raveslootscore aan om nog meer aandacht te kunnen schenken aan vakmanschap en het belang dat een gebouweigenaar of -beheerder aan het project hecht. Uiteindelijk werden twee weegfactoren samengevoegd en werden twee nieuwe weegfactoren toegevoegd. Daarmee komt de score op zes weegfactoren die de jury hielpen de prijzen in de drie categorieën van de Green Building Award toe te kennen.

pt	Raveslootscore 2011 Begroeide Daken Top 10 Weka	Beoordelingscriteria 2012 Green Building Award (aangepaste Raveslootscore)	pt
5	Technische innovatie	Technische Innovatie	6
4	Bijdrage vermindering milieueffect	Maatschappelijke relevantie	5
3	Architectonisch geheel omgeving	Architectonisch ontwerp	4
2	Opmerksaamheid voorbijgangers	Media en PR-waarde	3
1	Besproken in de media	Uitvoering	2
		Onderhoud	1

De beoordelingscriteria van GBA 2012 bestaat uit zes beoordelingsaspecten:

1 Technische innovatie, (maximaal 6 punten)

De mate waarin het begroeide dak technisch innovatief is voor zijn tijd. Maximale punten worden toegekend aan de koplopers in het vakgebied die een technisch onderdeel toevoegen aan dat wat reeds bestaat of die iets totaal nieuws realiseren. Dit zijn technieken die opvallen door nieuw ontwerp, nieuwe combinatie van materialen of vegetatie of door een nieuwe conceptuele benadering van het verschijnsel begroeid dak.

2 Maatschappelijke relevantie (maximaal 5 punten)

De mate waarin het begroeide dak bijdraagt aan de vergroting van positieve effecten van gebouw en omgeving en de mate aan vermindering van negatieve milieu-effecten van het gebouw. Bij dit aspect kunnen de grootte, de locatie en de betekenis voor gebouweigenaren, gebruikers en publieke organisaties worden besproken. De eindvraag die beantwoord wordt is: wat heeft een burger er aan?

3 Architectonisch ontwerp (maximaal 4 punten)

De mate waarin het begroeide dak een architectonisch geheel vormt met het gebouw en de omgeving. Daarmee wordt de mening van vakgenoten en leken opzettelijk samengevoegd in één criterium. Er is weinig dat de discussie meer aanzwengelt.

4 Media en PR-waarde (maximaal 3 punten)

Maximale score op dit aspect betekent dat een begroeid dak

◀ *Illustratie 1 toont de vijf Raveslootscores van 2011 ten opzichte van de geëvolueerde zes Raveslootscores die voor de jurering van de Green Building Award gebruikt zijn.*

uitvoerig in de media besproken is en de mate waarin het begroeide dak door grootte of door vorm de opmerksaamheid van voorbijgangers trekt worden in dit aspect gecombineerd. Dat kan via boeken, tijdschriften en kranten, gericht op een breder publiek of gericht op vakgenoten. Hier kunnen scores in sociale media worden meegenomen in de discussie, zoals bijvoorbeeld tweets en retweets via Twitter. Daarnaast, als een project goed zichtbaar is "vanaf de straat" en het duidelijk is dat het groen zich op of aan een gebouw bevindt draagt dit natuurlijk flink bij aan de promotie van het vakgebied.

5 Uitvoering (maximaal 2 punten)

Het beste experiment mislukt, wordt wel eens gezegd in innovatieland. Echter een begroeide dak of gevel mag nooit "mislukken", omdat de schade groot kan zijn. Een goed uitgevoerde techniek levert dus extra punten op. Met name als de technische innovatie van concept geheel in een betrouwbare techniek is omgezet. Maar ook simpelweg omdat een goede en degelijke uitvoering het vakmanschap van de uitvoerende partijen weergeeft. Het belang (lees budget) dat de opdrachtgever aan zijn of haar project hecht wordt benadrukt.

6 Onderhoud (maximaal 1 punt)

De waarde van een begroeide dak wordt bepaald door de kwaliteit van de aanleg. Maar eigenlijk kan die waarde alleen worden geborgd als er een bijbehorend onderhoud georganiseerd is. Het onderhoudsprotocol en bijbehorende praktijkresultaten horen in de discussie te worden meegenomen. Het niveau van het beheer zegt namelijk iets over het belang dat gehecht wordt door bijvoorbeeld de beheerder en eigenaar van het object. Misschien kan op termijn voor dit criterium een objectievere maatstaf worden ingevoerd, gebaseerd op integrale kostprijsbepaling en total cost of ownership, gebaseerd op bijvoorbeeld een onderhoudscontract.

De gedachtewisselingen en discussies binnen de jurering, evenals de gesprekken die hebben plaatsgevonden op het congres voorafgaand aan de uitreiking van de Green Building Award, hebben bijgedragen aan deze doorontwikkeling van de Raveslootscore. De Raveslootscore biedt zo een communicatiemogelijkheid voor bedrijven die willen innoveren, zonder direct hun hele kennis en ervaring publiek te moeten delen.

Verdere ontwikkeling

De toekenning van punten voor kosteneffectiviteit zou een toekomstige aanvulling kunnen zijn. Bijvoorbeeld als de Raveslootscore onderdeel zou worden van EMVI-criteria (Economisch Meest Voordelige Inschrijving) bij aanbestedingsprocedures. Aanpassing wordt ook nodig als waterschappen en gemeenten over zouden gaan tot het splitsen van rioolheffing en waterschapsheffing voor gebruikers en eigenaren die aantonen dat zij dankzij hun begroeide dak minder hemelwater afvoeren naar het maaiveld.

De Raveslootscore zou ook een rol kunnen spelen bij het beoordelen van gemeentelijke subsidies voor begroeide daken. De maatschappelijke relevantie kan verder uitgewerkt worden door te discussiëren over de bijdrage van begroeide daken aan

het verminderen van de fijnstofproblematiek, hittestress in de stad en vermindering van wateroverlast bij piekbuien.

Dak van het gebouw van Groen filter dak van Helvoirt in Berkel Eschot. Dit speciale dak ontving een eervolle vermelding Green Building Award vanwege de hoge score voor innovatie, het watersysteem op het dak. Het innovatieve filterdak is tot stand gekomen door samenwerking in het bouwteam plus. Daarbij werkten Van Helvoirt Groenprojecten, SHFT, Ecofyt en Équipe voor architectuur en urbanisme samen met bouwende partijen.

Versnellen van markt

Het doel van de Raveslootscore blijft: ondersteuning bieden aan het versnellen van de invoering van begroeide daken in Nederland. Een enigszins geordende discussie op een open discussie platform zal daar hopelijk aan bijdragen. Versnelling van de markt kan alleen in een goede samenwerking tussen private partijen en de publieke organisaties als waterschappen en gemeenten. De bepalende criteria zijn enerzijds constante innovatie op zowel techniek als kosten en opbrengsten, anderzijds mogen daken bijvoorbeeld niet gaan lekken of afsterven waardoor negatieve publiciteit zou ontstaan. Meer positieve publiciteit over de integrale bijdrage aan een beter stadsklimaat zal een secundaire factor voor versnelling kunnen zijn. Daarom is de Raveslootscore open source. Zichtbaarheid van positieve discussie over het vakgebied is altijd welkom en zal zeker een positieve bijdrage leveren aan marktversnelling. De verandering van de Raveslootscore geeft na enkele jaarlijkse updates mogelijk al een beeld van de marktexpansie voor begroeide daken.

Door de uitreiking van de Green Building Award op 13 september 2012 is de Raveslootscore open source ■

Dit artikel kunt u downloaden op www.dakweb.nl